

Delinqüència i psicopatologia

Codi: 100447

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500257 Criminologia	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Francisco Collazos Sanchez

Correu electrònic: Francisco.Collazos@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Miguel Casas Brugué

Carlos Roncero Alonso

José Antonio Navarro Sanchís

José Antonio Ramos Quiroga

Marc Ferrer Vinardell

Maria del Mar Ramos Gascón

Carlos Jacas Escarcellé

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

Aquesta assignatura opcional s'integra en la Menció en Execució Penal del quart curs del Grau de Criminologia i té com a objectiu oferir als alumnes una visió general dels principals trastorns mentals i quina és la seva relació amb la comissió de delictes. S'estudia, per una banda, les bases de la psicopatologia i dels trastorns psiquiàtrics més importants, així com l'associació entre aquests trastorns i la comissió de delictes. D'altra banda, es contemplen els aspectes relacionats amb el maneig d'aquest tipus de delinqüents i s'ofereix una perspectiva des de la psiquiatria forense.

Competències

- Demostrar que es comprenen els conceptes i els fonaments psicològics, pedagògics i sociològics de la criminologia.
- Redactar un treball acadèmic.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip i en xarxa.

- Utilitzar correctament el llenguatge jurídic, el psicològic, el pedagògic i el sociològic.
- Utilitzar els mètodes de recerca en ciències socials per diagnosticar els problemes de criminalitat.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el lèxic de la psicologia jurídica.
2. Fonamentar les bases psicològiques aplicades a la criminologia.
3. Redactar un treball acadèmic.
4. Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
5. Treballar de manera autònoma.
6. Treballar en equip i en xarxa.
7. Utilitzar mètodes de recerca en aquells àmbits psicològics relacionats amb la criminologia.

Continguts

Introducció

Aquesta assignatura consta de 6 crèdits del model ECTS. Cada un d'aquests crèdits comprèn 25 hores lectives, el que fa un total de 150 hores repartides de la següent manera:

- 15 sessions presencials de 3 hores: 45 hores
- Hores de treball extern dels alumnes: 105 hores.

Sessions Presencials:

Les sessions presencials es duran a terme al llarg del primer trimestre del curs 2017-18 (començament el 15 de setembre de 2017 i finalització, 19 de gener de 2018), els divendres de 12 hores a 15.30 hores (amb mitja hora de descans), ocupant la primera part a exposició teòrica i la segona a seminarisràctics.

Programa

Mòdul 1

El primer mòdul de les classes (tres primeres classes) estableix les bases teòriques sobre les quals se sustenta l'assignatura:

1. 15 de setembre de 2017

Psiquiatria Forense I

Dr. Francisco Collazos Sánchez

2. 22 de setembre de 2017

Psiquiatria Forense II

Dr. Francisco Collazos Sánchez

3. 29 de setembre de 2017

Història de la Psiquiatria.

Psicopatologia General i Exploració psicopatològica.

Dr. Carlos Roncero Alonso.

Mòdul 2

El segon mòdul de classes s'aborden aquells trastorns psiquiàtrics amb major repercussió legal.

4. 6 d'octubre de 2017

Trastorns relacionats amb substàncies.

Dr. Carlos Roncero Alonso

5. 13 d'octubre de 2017

Trastorns mentals orgànics i demències. Trastorns per Dèficit d'Atenció i Hiperactivitat en l'Adult

Dr. Josep Antoni Ramos Quiroga

6. 20 d'octubre de 2017

Trastorns psicòtics

Dr. Josep Antoni Ramos-Quiroga

7. 27 d'octubre de 2017

Parafil·lies.

Dr. Josep Antonio Navarros Sanchis

8. 3 de novembre de 2017

Psicopatologia i delictogènesi en menors.

Dra. M. Mar Ramos Gascón

9. 10 de Novembre de 2017

Trastorns de la personalitat

Dr. Marc Ferrer Vinardell

10. 17 de novembre de 2017

Trastorns afectius i Trastorns d'Ansietat

Dr. Marc Ferrer Vinardell

11. 24 de novembre de 2017

Avaluació psicològica: cognitiva, emocional, conductual, personalitat

Dra. Raquel Vidal Estrada

12. 1 de desembre de 2017

El peritatge psicològic

Dra. Raquel Vidal Estrada

13. 15 de Desembre de 2017

La conducta suïcida. La simulació

Dr. Francisco Collazos Sánchez

14. 22 de Desembre de 2017

Victimologia. Intervenció en situacions amb múltiples víctimes

Dra. Sara Guila Fidel Kinori

15. 12 de Gener de 2018

Seminari de casos per part dels alumnes (I)

Dr. Francisco Collazos Sánchez/Alternatiu

16. 19 de Gener de 2018

Seminari de casos per part dels alumnes (II)

Dr. Francisco Collazos Sánchez/Alternatiu

Metodologia

Metodologia del curs

Al llarg del curs es desenvoluparà la part teòrica en la primera part de cadascuna de les classes presencials. Aquestes classes es distribueixen en tres mòduls. El primer estableix les bases teòriques sobre les quals se sustenta l'assignatura. El gruix de l'assignatura es desenvolupa en el segon mòdul, en què s'alternen les classes eminentment clíniques, on es presenten els principals trastorns psiquiàtrics amb implicació legal i forense, amb aquelles sessions en què es planteja la relació entre aquests trastorns i la comissió de delictes.

Els seminaris queden reservats per aclarir, des d'una perspectiva més pràctica aquells aspectes que permetin una millor comprensió de l'assignatura. En aquests seminaris es tractarà d'il·lustrar, amb exemples pràctics, el contingut teòric de les classes presencials. Els seminaris es duren a terme a la segona part dels dies de les classes presencials. A més, en aquests espais docents els alumnes hauran de realitzar exposicions amb un enfocament pràctic sobre els temes que s'hagin desenvolupat a la part teòrica i que hauran d'haver ampliat amb el treball fora de l'aula.

Activitats externes de l'alumnat

Per assolir les competències de l'assignatura, els alumnes hauran de completar 105 hores de treball extern:

- Preparació de les classes presencials (5 hores d'estudi per cadascuna de les 15 sessions presencials): 75 hores.
- Elaboració d'un treball escrit sobre algun dels temes de l'assignatura i la seva presentació oral en els seminaris: 30 hores.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Clases teòriques	45	1,8	1, 2, 7
Elaboració d'una cerca bibliogràfica de l'estat actual d'alguns dels temes que s'hagin tractat al curs	10	0,4	1, 2, 3, 4, 6, 7
Tipus: Supervisades			
Elaboració d'un treball escrit sobre alguns dels temes de l'assignatura i la seva	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 7

presentació oral en els seminaris

Preparació de les classes presencials (5 hores d'estudi per cada una de les 15 sessions presencials).	75	3	1, 2, 5, 7
---	----	---	------------

Avaluació

Model d'avaluació

S'estableix un sistema d'avaluació continuada en el qual es valoraran els següents aspectes:

Ítems d'avaluació

- L'assistència a les classes presencials és obligatòria. És absolutament necessari per aprovar l'assignatura assistir a un mínim del 80% de les classes presencials. En la seva valoració no només es tindrà en compte la presència a les classes sinó l'actitud i participació que es tingui en elles.

- Presentació de treballs, o casos pràctics, en els diferents seminaris. El contingut d'aquests treballs versarà sobre algun dels temes tractats al llarg de l'assignatura i serà supervisat pel professor responsable.

- Examen

Qualificacions finals

L'avaluació de l'assignatura serà el resultat dels següents elements:

a) Assistència a les classes presencials (25% del total de la qualificació)

b) Realització de treballs (25% del total de la qualificació)

c) Examen (50% del total de la qualificació)

Recuperacions

Els alumnes disposaran de possibilitats de recuperar els treballs i examen no superats.

Coductes fraudulentes

La còpia o intent de còpia a l'examen conduirà a un 0 en la nota final, perdent l'alumne el dret a la re-avaluació. El plagi serà sancionat amb un 0. Els casos més greus conduiran a un 0 a l'assignatura i a la pèrdua del dret a la re-avaluació.

Treball fina del grau

S'ofereix la possibilitat de realitzar dos treballs de final de grau que s'han d'ajustar a la normativa establerta pel Grau de Criminologia. Un d'ells serà un Treball de recerca i l'altre, Treball de intervenció pràctica.

Aquests dos treballs s'oferiran als alumnes de forma oberta i seran assignats a aquells que presentin millor expedient dins dels sol·licitants

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència obligatòria	25	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Exàmen	50	0	0	1, 2, 4, 5, 6, 7
Treball	25	0	0	3

Bibliografia

Materia obligatori

Cadascuna de les classes de teoria s'acompanyarà d'una presentació en Power Point el contingut pot considerar-se el text de referència, de coneixement necessari i suficient per a poder aprovar l'examen. La seva lectura és, per tant, obligatòria.

A continuació s'exposa una llista de textos la lectura no és obligatòria però sí aconsellable. Es recomana la lectura dels mateixos per complementar el contingut teòric exposat en les classes presencials. Tots els textos citats estan a disposició dels alumnes en el Servei de Psiquiatria de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron (Despatx Dr. Collazos, a l'Edifici Escola d'Infermeria, 5a Planta).

Bibliografia de consulta

- American Psychiatric Association. (2000). DSM-IV-TR Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales (4th ed., text rev.).
- American Psychiatric Association (2002) Texto revisado. Barcelona: Masson.
- Appelbaum, P., & Gutheil, T. G. (1991). Clinical handbook of psychiatry and the law (2nd ed.). Lippincott: Williams & Wilkins.
- Blugrass, R., & Bowden, P. (Eds.). (1990). Principles and practice of forensic psychiatry. Edinburgh: Churchill Livingstone.
- Carrasco, J. J., & Martín, J. M. (2010). Tratado de Psiquiatría Legal y Forense (4th ed.) Madrid: Wolters Kluwer
- Gelder, M. G., López-Ibor, J. J., & Andreasen, N. (2003). Tratado de psiquiatría. Barcelona: Oxford University Press.
- Kaplan, H., & Sadock, B. (Eds.). (2000). The comprehensive textbook of psychiatry (7th ed.). Baltimore, MD: Williams & Wilkins.
- Simon, R. L. (1992). Clinical psychiatry and the law (2nd ed.). Washington: American Psychiatry Press.
- Vallejo, J. (Ed). (2002). Introducción a la psicopatología y a la psiquiatría(5th ed.)(pp. 651-679).Barcelona: Masson. . -
- Vallejo, J., & Leal, C. (Eds.). (2010). Tratado de Psiquiatría. Barcelona: Ars Medica
- Volavka, J. (1995). Neurobiology of Violence. Washington, D.C.: American Psychiatric Press.